

Tiedeviestijyys ja yhteiskunnallisilla kentillä asemoituminen: Bourdieun käsitteitä soveltava lähestymistapa

Tutkijan profession ytimessä on ammattimainen tieteellisen tutkimuksen tekeminen. Tämä ammatin vakiintunut sisältö on kuitenkin saanut rinnalleen myös toisenlaisia sävyjä: Tieteelliseen tutkimukseen kohdistuu yhä enemmän yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja vuorovaikutteisuuden, konkreettisesti osoitettavan hyödyn tuottamisen sekä taloudellisen kannattavuuden odotuksia. Tutkimukselta odotetaan yhä nopeammin näkyviä vaikutuksia, ja ajoittain yksittäisten tutkimushankkeiden tai kokonaisten tutkimusalojen hyödyllisyyttä haastetaan julkisuudessa.

Tämän kehityksen myötä omasta tutkimuksesta viestiminen, tieteen popularisointi ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen edistäminen ovat vakiintumassa osaksi monen tutkijan työn kokonaisuutta. Viestinnän sosiologian alalle sijoittuvassa tutkimuksessani tarkastelen tiedeviestijyyttä ja tutkimuksen vaikuttavuuden edistämistä tutkijalähtöisesti. Tässä esityksessä esittelen tutkimukseni teoreettisen lähtökohdan: Bourdieun kentän, pääoman ja habituksen käsitteisiin perustuvan lähestymistavan tiedeviestijyyden tutkimukseen.

Esityksessä luodaan katsaus bourdieusilaisen viitekehyksen soveltamiseen viestinnän alan tutkimuskirjallisuudessa ja pohditaan, millaisia mahdollisuuksia kentän, pääoman ja habituksen käsitteet tarjoavat viestinnällisten roolien ja toimijuuden sekä niiden rakentumisen tutkimukseen. Esitys perustuu teoreettiseen analyysiin ja aiempaan tutkimuskirjallisuuteen. Bourdieusilaisten käsitteiden näkökulmasta tiedeviestijyys voidaan ymmärtää osana tieteen kentän ja sitä ympäröivien muiden yhteiskunnallisten kenttien välistä dynamiikkaa. Tällöin tiede- ja tutkimusviestintä näyttäytyy paitsi viestinnällisenä toimintana myös viestijän keinona asemoitua yhteiskunnallisilla kentillä.